

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2026-166

11.2.2026

JBF Forsikring Gjensidig

Ulykke

Barneforsikring – basket – hopp – landing – kneskade – plutselig ytre begivenhet.

Forsikrede skadet kneet under basketballspill. I de tidsnære dokumentene ble det beskrevet at forsikrede hoppet opp og ved landing hørte/kjente hun et «pop» etterfulgt av sterke smerter. Foretaket avsto krav om utbetaling, med henvisning til at skadehendelsen ikke skyldtes en «plutselig ytre begivenhet». Etter avslaget fra foretaket opplyste forsikrede at det måtte ha skjedd et sammenstøt med medspiller. Saken reiste spørsmål om forsikrede var utsatt for en ulykke. Nemnda la på bakgrunn av den tidsnære dokumentasjonen til grunn at forsikrede skadet kneet i landing etter at hun foretok et hopp. Det var dermed ikke sannsynliggjort at skaden skyldes en ytre begivenhet, og hendelsen kunne dermed ikke anses som en ulykke etter vilkårene. Nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede skadet kneet 11.6.25 i forbindelse med at hun spilte basketball.

I journalnotat fra sykehus samme dag, fremgår følgende om hendelsen:

Har operert ve. menisk x 3, sist i mars 22 grunnet dislosert bøttehankruptur i mediale menisk. Spilte basketball i dag. Landet på begge føtter og skulle foreta en plutselig retningsendring mot sin venstre side. Hørte en pop-lyd i høyre kne og fikk umiddelbare smerter i etterkant. Kommer haltende til undersøkelse med far. [...]

Forsikrede ble henvist til MR-undersøkelse, som senere påviste ruptur av fremre korsbånd og horisontal underflate ruptur i mediale menisks bakhorn.

I skademelding til foretaket 11.6.25 ble det forklart følgende om hendelsen:

Spilte basketball [...]. Hoppet opp i landing ble det hørt/kjent det som beskrives som ett "pop". Etterfulgt av kraftige smerter

Og videre:

Spilte basketball hoppet opp, ved landing ble det som beskrives som ett "pop" i kneet, med etterfølgende kraftige smerter

Forsikrede skrev i sms til sin far samme dag, etter å ha fått tilsendt ovennevnte forklaring, at «Skaden skjedde i landing ikke vridning».

I e-post fra forsikredes far 12.6.25 til fysioterapeut fremgår:

Hun hoppet opp og ved landing ble det hørt/kjent noe hun kalte et "pop" etterfulgt av kraftig smerte. På legevakten startet det med korsbånd, så menisk og videre til leddbånd. Tar MR idag. [...]

Foretaket avsto krav om erstatning 13.6.25, med henvisning til at hendelsen ikke oppfylte definisjonen til en ulykke i vilkårene.

Forsikredes foresatte klaget på foretakets avgjørelse 22.6.25, og opplyste:

Grunnen til at de fulle detaljene ikke fremkom i den opprinnelige skademeldingen er todelt. For det første husker ikke [forsikrede] selve hendelsesøyeblikket i luften, noe som er vanlig ved en akutt og smertefull skade. Hennes klare minne starter med smertene ved landingen og motspillerens umiddelbare unnskyldning. For det andre forstod vi ikke den tekniske viktigheten av å dokumentere en "plutselig ytre begivenhet" for at forsikringen skulle gjelde. Deres avslagsbrev, som presiserer dette kravet, har gjort det klart for oss at detaljene rundt hendelsen er avgjørende.

Derfor fremlegger vi nå de opplysningene vi har, som samlet sett beviser at skaden var en dekningsmessig ulykke:

En motspiller ba om unnskyldning. Umiddelbart etter at [forsikrede] falt, kom en motspiller bort og sa "unnskyld". Dette er [forsikredes] klareste minne fra situasjonen, og det er en sterk indikasjon på at motspilleren var direkte involvert i fallet.

Vitner har inntrykk av at det var kontakt. Flere medelever som så situasjonen, har gitt uttrykk for at de "tror" det var en form for fysisk kontakt i luften mellom motspilleren og [forsikrede]. Selv om situasjonen var rask og de ikke er 100 % sikre, støtter deres samlede inntrykk at en ytre påvirkning fant sted.

Disse punktene, sett i sammenheng, tegner et tydelig bilde: Skaden skyldtes ikke utelukkende [forsikredes] egne bevegelser, men en ytre påvirkning fra en annen spiller. Dette oppfyller vilkårenes krav til en "ulykke".

Vitneuttalelser kan ved behov fremskaffes. [...]

I e-post til foretaket 23.6.25 opplyste forsikredes foresatte videre:

Vi har ytterligere opplysninger som vi ber dere ta med i vurderingen av saken. Etter å ha snakket med [forsikrede] på nytt, kan hun bekrefte at to eller flere medspillere kan bekrefte at motspilleren sa "unnskyld" umiddelbart etter hendelsen.

Dette underbygger og forsterker [forsikredes] eget klare minne fra situasjonen, og er en sterk indikasjon på at motspilleren var direkte involvert i fallet og den ytre påvirkningen som forårsaket skaden. At flere uavhengige vitner hørte denne unnskyldningen, eliminerer tvil om at en slik hendelse faktisk fant sted.

[...]

Forsikrede oversendte skjermbilder av meldinger på Snapchat 22.6.25, 24.6.25 og 25.6.25, og opplyste at motspiller samt to elever svarte ja på spørsmål om de husket at forsikrede hadde hoppet inn i motspiller, og at motspiller sa unnskyld etter hendelsen.

Forsikrede sendte skademelding til Nav 25.6.25, hvor det fremgår:

Jeg hoppet opp for å motta en pasning. I følge medelevene [...], som observerte situasjonen, oppsto det fysisk kontakt mellom meg og motspiller i luften. Denne kontakten førte til at jeg kom i ubalanse. [...] På grunn av den akutte skaden husker jeg ikke selve sammenstøtet i detalj. Mitt klare minne er den ukontrollerte landingen, hvor jeg kjente umiddelbare og kraftige smerter, samt hørte et tydelig «pop» fra kneet. [...]

Nav godkjente «Forstuing, forvridning» i kneet som yrkesskade i vedtak 26.6.25.

I e-post 12.8.25, informerte forsikredes foresatte:

I en samtale med vår datter i dag, bekrefter hun at gymlæreren ga en eksplisitt instruks om at aktiviteten skulle foregå uten fysisk kontakt, se vedlagt tekstmeldings korrespondanse.

Denne opplysningen endrer sakens premisser fullstendig. Deres avslag, senest i vurderingen fra Intern Klageordning (IntKO), bygger på en forutsetning om at et sammenstøt er en "ordinær av spilllets gang" og en del av den risikoen man aksepterer ved å spille basketball.

Når spillet er instruert som kontaktløst, er dette premisset beviselig feil. Kollisjonen er da ikke en påregnelig del av spillet, men et brudd på reglene og en "plutselig ytre begivenhet" som fullt ut dekkes av vilkårenes punkt 3.1.1.

I e-posten var det vedlagt skjermbilder av meldingstråder mellom forsikrede og foresatte 12.8.25, hvor det fremgår:

Det ble avslag på forsikring, da de hevder at det er en påregnelig skade ved aktiviteten. Hva var lærer sin instruksjoner før dere begynte å spille?

Ehm du det husker eg isje helt ...

Ooja jo

Vi skulle spille basketball uten kontakt fordi folk pleier å være så voldsomme elelr no

Kan tenke mer etterpå

Fra vilkårenes pkt. 3.1.1 siteres:

Med ulykke menes plutselig skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre begivenhet [...] Skade på kroppen som følge av anstrengelse, ensformige bevegelser, vridninger ved aktivitet eller slitasje anses ikke som ulykke.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hendelsen må anses som en ulykke i vilkårenes forstand. Foretaket konkluderte i saken uten kjennskap til fakta som endrer sakens premisser fullstendig. Skaden ble forårsaket av at forsikrede fikk en dytt i luften da hun skulle hoppe for å motta en pasning, som resulterte i en ukontrollert landing. Umiddelbart etter fallet kom motspilleren bort og sa "unnskyld". Dyttten og unnskyldningen ble observert av andre medelever. Kollisjonen er den ytre, utløsende årsaken, ikke landingen.

Gymlæreren ga en eksplisitt instruks om at spillet skulle foregå uten fysisk kontakt. En kollisjon er dermed ikke en "akseptert risiko", men et uventet regelbrudd og en "plutselig ytre begivenhet", slik vilkårene krever. Foretakets avslag bygger derfor på en beviselig feil. Dette var en vanlig gymsstime hvor bare jenter deltok i aktivitet med lavt ferdighetsnivå, og lavt tempo, ikke en organisert idrettskamp. Formålet i en slik time er trygg og inkluderende aktivitet, ikke konkurranse. Terskelen for hva som er en "påregnelig" eller "akseptert" risiko er derfor vesentlig lavere. En kollisjon av denne art er ikke noe en elev skal måtte forvente i en slik setting. Skadestatistikk bekrefter den logiske slutningen at risikoen for kollisjonsskader er fundamentalt annerledes og lavere i en gymsstime enn i organisert idrett, og vil ikke være påregnelig eller akseptert risiko i den setting. Nav har også formelt godkjent skaden som en yrkesskade, noe som er en offentlig anerkjennelse av hendelsesforløpet og skadens alvor.

Legen på legevakten fremsatte på eget initiativ en medisinsk hypotese om en «vridning» for å forklare skaden, ettersom forsikrede ikke husket selve sammenstøtet. Videre viser tekstmeldingen som forsikrede sendte til sin far etter legebesøket at skaden skjedde i landing, og ikke vridning, slik at forsikrede umiddelbart korrigerte legens feilaktige hypotese om en vridning. Foretaket omfavnet denne hypotesen fordi den passet med unntakene i deres vilkår. Det har deretter tolket all ny informasjon som endret eller irrelevant for å bekrefte sitt opprinnelige standpunkt. Informasjonen om selve kollisjonen har aldri blitt presentert som en endring i forsikredes minne. Forsikrede har konsekvent presisert at disse opplysningene stammer fra observasjoner gjort av navngitte medelever, slik det blant annet fremgår av skademeldingen til Nav. Dette er ikke en endret forklaring, men en logisk utfylling av hendelsesforløpet basert på vitner.

Foretakets påstand om at forsikrede burde kjenne vilkårene fra tidligere saker, er selvmotsigende. Hvis forsikrede hadde hatt til hensikt å fabrikke en historie, ville det selvsagt bli sørget for at den første skademeldingen var perfekt tilpasset vilkårene. Det faktum at den første meldingen var en kortfattet og ærlig gjengivelse av forsikredes begrensede minne, er i seg selv det sterkeste beviset på forsikredes gode tro. Forsikrede reagerer derfor sterkt på at foretaket, ved å avfeie alle senere presiseringer, implisitt anklager en 17-åring for å lyve. Foretakets saksbehandling er derfor urimelig.

Forsikredes forklaring har ikke blitt endret etter avslaget fra foretaket, men den har blitt komplettert. Det var først da avslaget kom, at forsikrede forstod den tekniske viktigheten av å dokumentere en "ytre hendelse", og ble tvunget til å rekonstruere hendelsen i detalj ved hjelp av forsikredes minne om unnskyldningen og ved å innhente vitneforklaringer. Videre har ikke alle vitnene binding til forsikrede, og deres uttalelser må kunne legges til grunn som bevis i saken.

Bevisene fra motspiller og vitner er tidsnære og beviser at det var kollisjon med motspiller som utgjorde den plutselige og ytre begivenheten som førte til skaden.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at skaden ikke skyldes en ulykkeshendelse. Det er de tidsnære opplysningene som må legges til grunn for vurderingen. Opplysninger som er gitt senere og etter tvist oppstod med foretaket, får mindre vekt. Dette er i tråd med Høyesteretts retningslinjer for bevisvurdering. Slik hendelsen er beskrevet i forklaring oppgitt før tvisten oppstod, er at skaden skjedde i det forsikrede hoppet opp og ved landing hørte et «pop» i kneet, etterfulgt av kraftig smerte. Skaden skyldes derfor forsikredes egne kroppsbevegelser. Det er etter praksis klart at skader som skyldes egen kroppsbevegelse, uten en ytre påvirkning, faller utenfor ulykkesbegrepet, jf. nemndas avgjørelser 2025-791, 2025-865, 2023-850, 2020-533, 2019-788, 2015-502, 2021-489 og 2016-390.

Når det gjelder forsikredes anførsel om å ikke kjenne til viktigheten av å oppgi nøyaktig beskrivelse av skadehendelsen, er dette tredje sak foretaket har vurdert der ulykkesbegrepet har vært gjennomgått. Foretaket har også tidligere vurdert kneskade på forsikrede som følge av landing. Foretakets definisjon av ulykkesbegrepet har vært likt i samtlige saker, og foretaket legger derfor til grunn at forsikrede er kjent med definisjonen av ulykkesbegrepet, og viktigheten av opplysninger gitt i forbindelse med melding av skade.

Videre har foretaket bemerkt at det fremkommer av Nav's vedtak vedrørende godkjenning av yrkesskade, at skaden skyldes en forstuing, forvridning av høyre kne, og at foretaket har avgrenset skader som skyldes «vridninger ved aktivitet», til ikke å anses som en ulykke. Foretaket er uansett ikke bundet av Nav's vurdering.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav om utbetaling for medisinsk invaliditet etter kneskade under barne- og ungdomsforsikring, og reiser spørsmål om forsikrede var utsatt for en ulykkeshendelse, jf. vilkårspkt. 3.1.1.

Det er forsikringsvilkårene som fastsetter hvilke hendelser som gir rett til utbetaling under forsikringen. Kun hvis vilkårene i forsikringen er oppfylt, har forsikrede rett på erstatning.

I denne saken følger det av vilkårspkt. 3.1 at rett til invaliditetserstatning forutsetter at forsikrede blir utsatt for en ulykkeshendelse. I vilkårspkt. 3.1.1 er det inntatt en definisjon av hva som utgjør en ulykke:

Med ulykke menes plutselig skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre begivenhet [...]

Det er sikker rett at kravstiller har bevisbyrden for at vilkårene for erstatning er oppfylt. Det betyr at forsikrede må sannsynliggjøre (dokumentere) i tilstrekkelig grad at skaden skyldes en ulykke, altså en «plutselig ytre begivenhet». Det er også forsikrede som må sannsynliggjøre at et gitt faktum fremstår som mest sannsynlig. Verken Navs eller Trygderettens avgjørelser er bindende for foretakenes vurdering etter yfl., se f.eks. nemndas avgjørelse 2022-428, 2021-905, 2020-786 og 2020-430.

Nemnda ser først på hvilket hendelsesforløp som skal legges til grunn som bevist.

Ved tvil om hvilke faktiske forhold som skal legges til grunn for den rettslige vurderingen, må de ulike bevisene vurderes og veies opp mot hverandre. I bevisvurderingen tillegges nemnda tidsnære bevis størst vekt. Særlig gjelder dette tidsnære beskrivelser foretatt av fagfolk for å få klarlagt en tilstand, som for eksempel nedtegnelser i legejournaler om funn og pasientens symptomer. Bevis som er tilkommet senere tillegges mindre vekt, spesielt opplysninger som har tilkommet etter at det oppstod uenighet med foretaket. Dette er i tråd med prinsippene Høyesterett har lagt til grunn for bevisvurderinger, jf. blant annet HR-2019-2336-A og Rt-1998-1565, og er dessuten et utslag av nemndas skriftlige saksbehandling.

Nemnda har likevel tillatt opplysninger som utfyller eller presiserer de tidligere opplysningene, jf. 2014-480 og 2013-610.

Nemndas skriftlige saksbehandling medfører videre at påstander om manglende/feil journalføring ikke kan legges til grunn som bevist. For å sannsynliggjøre noe som ikke står i den skriftlige dokumentasjonen, kreves muntlig bevisførsel for de alminnelige domstolene, jf. for eksempel 2021-1 og 2020-932.

I denne saken er det oversendt journal fra legevakt samme dag som skaden skjedde. I denne fremgår at forsikrede «Landet på begge føtter og skulle foreta en plutselig retningsendring mot sin venstre side. Hørt en pop-lyd i høyre kne og fikk umiddelbare smerter i etterkant».

Forsikrede har anført at dette var en hypotese, og ikke et faktum, og at dette støttes av forsikredes melding til sin far om at skaden skjedde i landing, og ikke ved vridning.

Videre er det på skadedagen opplyst i skademelding til foretaket at forsikrede «Spilte basketball hoppet opp, ved landing ble det som beskrives som ett "pop" i kneet, med etterfølgende kraftige smerter». Forsikrede presiserte som nevnt over, i sms til sin far samme dag, at «Skaden skjedde i landing ikke vridning».

Forsikredes far gjentok at forsikrede «hoppet opp og ved landing ble det hørt/kjent noe hun kalte et "pop" etterfulgt av kraftig smerte» i e-post til fysioterapeut 12.6.25.

Opplysningene om kontakt/kollisjon med motspiller, samt opplysninger om instruksjoner om kontaktløst spill, er gitt etter foretakets avslag, og tegner et noe annet bilde av hendelsen enn de mest tidsnære forklaringene gitt i hhv. legevaktnotatet og skademeldingen. I tråd med Høyesteretts retningslinjer for bevisvurdering, har slike opplysninger lavere bevisverdi. Opplysninger fra parter eller vitner med binding til partene, som i dette tilfellet også er gitt etter foretakets avslag, tillegges også normalt mindre vekt. Meldingene som er fremlagt i etterkant, er etter nemndas syn av så generell karakter, at de har lav bevisverdi.

Slik saken er opplyst for nemnda, legger nemnda til grunn de mest tidsnære beskrivelsene av hendelsen, som er at forsikrede skadet kneet i landing etter hun foretok et hopp, under basketballspill.

Det neste spørsmålet saken reiser er om kneskaden som forsikrede pådro seg i landing etter hopp under basketballspill, kan anses som en «plutselig skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre begivenhet».

Det er ikke tilstrekkelig at selve skaden skjer plutselig, men skaden må altså skyldes en «ytre begivenhet».

Nemndspraksis viser at en rekke skadesituasjoner faller utenfor fordi skaden ikke anses forårsaket av en ytre, fysisk begivenhet. Tydeligst er tilfellene hvor skademekanismen er forsikredes egen, forkjærte kroppsbevegelse, sykdom eller medfødte tilstander, se bl.a. avgjørelse FinKN-2013-119

og FinKN-2020-533. Ved idrettsutøvelse vil eksempelvis vridningsskader forårsaket av egen, forkjærte kroppsbevegelse og skader forårsaket av ordinære, planlagte hopp som ikke går som planlagt, falle utenfor ulykkesbegrepet. Skaden vil i disse tilfellene ikke være dekket av ulykkesforsikringen.

Slik saken er opplyst for nemnda, skjedde skaden nettopp ved landing etter et ordinært hopp, og det er dermed ikke sannsynliggjort i tilstrekkelig grad at skaden skyldes en «ytre» begivenhet som skjer «plutselig». Det foreligger dermed ikke en «ulykke» slik dette er definert i vilkårenes pkt. 3.1.1, og vilkårene for utbetaling av invaliditetserstatning er da ikke oppfylt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).